

MAI VILÁG

Cluj-Kolozsvár, 1929.

POLITIKAI NAPILAP

Szombat, február 23.

AZ OROSZ PAKTUM JELENTŐSÉGE

írta William Martin, a „Journal de Geneve” főszerkesztője

Az európai helyzet mérlegelése alapján meg lehet állapítani, hogy a békét csak kevés pontról fenyegeti veszély és ezek a pontok — Albániától eltekintve,

mind a kontinens keleti szélén vannak.

Ez az a terület, amelyet az európai politika vulkánikus zónájának lehet nevezni.

Ezen a területen, amely az Egei tengerrel a Balti tengerig terjed és amely Bulgáriát, Jugoszláviát, Romániát, Magyarországot, Lengyelországot, Litvániát, Németországot és Oroszországot öleli fel, nem minden pont egyenlő mértékben aktuális. Ezért tehát nem tulsz, hogy

pillanatnyilag a legnagyobb veszély Vilna felől fenyeget.

arról a pontról, ahol Lengyelország, Oroszország, Litvánia és Németország határai összefutnak. Ha azonban a kontinensen újból tűz üt ki, úgy ez nem szorítkozik majd erre a területre, az azonban bizonyos, hogy

az új háború onnan fog kiindulni.

akárcsak az utolsó Szarajevóból. Ez az, ami az orosz-lengyel viszonyoknak oly rendkívüli fontosságot kölcsönöz egész Európa számára. Igaz, hogy

Lengyelországnak nem Oroszország az egyetlen ellensége.

hanem olyan szomszédai vannak másfelé is, amelyek nem viseltetnek iránta barátságos érzelmekkel. Ezek az államok azonban mind a Népszövetséghez tartoznak, aláírták annak határozmányait és ezekkel kötelezettséget vállaltak magukra nézve, hogy nem indítanak támadó háborút. Szovjetország azonban nem kötelezte magát ilyesmire és ez a körülmény az, amely kellemetlen szomszédá tette Lengyelország számára a Litvinov-paktum aláírásáig.

El kell ismerni, hogy

a szovjetek külpolitikája a belső nehézségek nyomása alatt lényeges változáson ment keresztül.

A III. internacionálé magasán szárnyaló ambíciójának ideje véget ért, a világforradalom veszélye elmúlt. Ez az álom szétfoszlott és

a szovjetek az utóbbi években több ízben bizonyítékot szolgáltatnak békés szándékaikat illetőleg.

Csupán a békekészség őszinteségének mértéke kérdéses.

Bármint is áll a dolog, ha a politikai helyzetet és a háború befejezése óta kötött szerződések hálózatát szem előtt tartjuk, koncedálni kell, hogy a béke általában szilárdan van megalapozva és csak egyetlen komoly veszély fenyegeti. Ez a veszély azonban igen komoly és ezért érdemes részleteiben megvilágítani.

A népek biztonságának rendszere amint az a népszövetségi paktumban van megalapozva, nem szövetségeken és fegyverkezéseken nyugszik, mint

azelőtt. Minden állam biztonságán alapul és ha valamelyik államot támadás érne, úgy nyomban általános koalíció alakulna, amely azonnal segítségére sietne. Ennek a koalíciónak hatalma olyan erős, hogy minden támadó kedvet csirájában elfolyt és tulzott optimizmus nélkül

feltételezhető, hogy ez a rendszer a gyakorlatban is megállja a helyét.

mert nincsen a világon állam, amely elég erős lenne, hogy az összes többi államokkal felvegye a harcot.

A rendszer bevállása azonban bizonyos körülményektől függ, mivel több állam, köztük két nagyhatalom, nem tagja a Népszövetségnek és ezeket nem kötik a Népszövetség paktumának határozmányai.

A világbékét fenyegető veszély tehát abban áll, hogy az az állam, mely támadó háborúba akar bocsátkozni, számíthat ezeknek a Népszövetségen kívül álló államoknak erkölcsi, vagy anyagi támogatására.

Véleményünk szerint a Kellog-paktum — és ebben áll nagy jelentősége — kikapcsolja ezt a veszélyt, mivel elképzelhetetlen, hogy az amerikai nép támogatásban részesítsen olyan államot, amely a Kellog-paktumban az Északamerikai Egyesült Államokkal szemben vállalt ünnepélyes békekötelezettséget megszegi.

A népek biztonságára és békéjére nézve a Szovjet nem egyenlő értékű az Északamerikai Egyesült Államokkal és pedig igen egyszerű oknál fogva. Amerika ugyanis a nyilvánosság klasszikus hazája, ahol a közvélemény sokkal több eszközzel rendelkezik, mint másutt, akaratának kinyilvánítására és érvenyesítésére. Oroszország ezzel szemben az egyetlen állam, ahol az ancien régime diplomáciai módszerei teljes egészükben még mindig fennállnak, ahol a politikát egy szűk, hatalmas kamarilla csinálja a legnagyobb titokban. Ilyen körülmények között

itt a Kellog-paktum elveszti leg-hatásosabb, a világban egyetlen szankcióját: a morális szankciót.

Ennek ellenére nem mindegy, hogy Oroszország aláírja-e a Kellog-paktumot.

Csatlakozása ugyanis jele egy állítólagos békekészségnek,

ami hatna bizonyos más kormányokra, amelyekről felelőtlen kalandos vállalkozások nem állanak távol.

Gondoljunk például arra, hogy Litvánia kormánya, Woldemaras professzoré, vagy egyik utódjáé, elhatározná, hogy erőszakkal meghódítja Vilnát.

Ez elegendő lenne egész Európa felgyújtására.

Ez a veszély azonban fennáll addig, amíg Oroszország nem világosítja fel a kownoi kormányt, hogy Litvánia semmi esetre sem számíthat a segítségére. Ebben az esetben ugyanis ily

vállalkozás Litvánia részéről már ab ovo ki van zárva.

Mindent összevetve a moszkvai jegyzőkönyvnek háromféle jelentősége van: egyrészt új szimpptomája annak a ténynek, hogy

a szovjetek pillanatnyilag nem táplálnak támadó szándékokat szomszédjaik ellen

másrészt a lengyel állam számára fel

nem becslhető biztonságot jelent Litvániával szemben, végül alkalmas arra hogy gyengítse az üldözési örületet, amely a szovjetpolitika lélektani alapja és amely ezt egész Európa számára veszélyessé teszi. Romániára pedig szintén nagy fontossággal bír a moszkvai jegyzőkönyv, amelynek aláírásáva elhárította a keleti határokra állandóan fenyegető veszélyeket.

Ujabb hideghullám vonult végig Középeurópában

A Regátban borzalmas hóviharak vannak — Erdély egyes pontjain 25 fokos a hideg — Csehországban tegnap meleg volt, ma pedig rettenetes fagy — Angliában veszély fenyeget a hirtelen olvadásért

(Kolozsvár) Mint lapunk tegnapi számában jeleztük, újabb fagyhullám lepte el Európát, amely azonban — tudósok véleménye szerint nem lesz olyan súlyos lefolyású, mint az előző napok hideg időjárása volt.

Kolozsváron csütörtökről péntekre virradólag

minusz 16 fog celziuszt mutatott a hőmérő

Erdély egyes részein pedig megint 23—25 fokos hidegek vannak.

A Regátban hóviharak pusztítanak. Bazargic 24 órája teljesen el van zárva a külvilágtól, Beszarábiában és Munténiában pedig

megint abnormisan hideg időjárás uralkodik.

A Fekete tengeren szintén borzalmas erejű vihar tombol.

Árvízvesedelem Angliában

Két héten keresztül szünet nélkül tartó fagyos időjárás után egész Anglia területén enyhült az idő. A tavaszi melegben hirtelen hóolvadás állott be, ami komoly árvízvesedelemmel fenyeget.

A hirtelen olvadás súlyos szerencsétlenséget idézett elő a nottinghami bányában, ahol egy lezuhanó jégdarab két embert megölt.

A középeurópai fagyhullám

Egész Csehszlovákiában borzalmas hideg uralkodik, amely minden átmenet nélkül állott be. Deutchbródban

tegnap egy fok meleg volt, ma reggel pedig minusz 30 fokos a hideg.

Virágosvölgy mellett kisiklott egy teljes menetsebességgel haladó teheráru vonat

Halálos áldozata nincs a katasztrófának. Negyven méteren megrongálódtak a sinek s így a személyforgalmat átszállással bonyolították le

(Kolozsvár) Könnyen végzetessé válható vasuti szerencsétlenség történt tegnap délután Virágosvölgy állomása mellett. Sintörés következtében

kisiklott egy teljes menetsebességgel robogó gyorsteheráru,

negyven méter hosszúságban felszakítva a sineket.

A Virágosvölgy előtt két hatalmas típusú 601 szám jelzésű mozdony vontatta a magas kanyarulatokon az áruval megrakott tehervonatot. Miután a vonat felért a hegytetőre, egy egy völgybe ereszkedett el. A tehervonat két óriási mozdonyával

teljes sebességgel rohant, Virágos völgy álmása felé.

Az egyik éles kanyarodónál a kerekek recsegő zajában éles patánás vegyült, a következő pillanatban pedig megtörtént a katasztrófa. A tehervonat a nagy lendülettel,

mintegy negyven métert rohant, felszaggatva a sineket,

majd a szerelvény nagy része a mélységbe fordult.

A vasuti katasztrófáról azonnal értesítették a kolozsvári vasutigazgatóságot, ahonnan segélyvonatot küldtek ki a tehervonat romjának eltakarítására. A katasztrófa következtében a vasuti sinek annyira megrongálódtak, hogy a forgalmat a Bukaresttel összekötő fővonalon

tegnap este és ma éjszaka csak átszállással bonyolították le.

Ennélfogva az expressz vonat több, mint másfélórás késéssel folytatta útját. A többi vonatok szintén késtek az átszállással való közlekedés miatt.

A vasuti katasztrófának véletlen szerencse folytán

egyetlen halálos áldozata sincs,

hanem mindössze csak néhány vasutas szenvedett könnyebb sérüléseket.

A vizsgálat a vonatszerencsétlenség ügyében folyik.

Én és a hugom

(Bemutató a kolozsvári Magyar Színházban)

George Berr és Louise Verneuil nem ismeretlen cég a színházba járók előtt.

Az irodalmi „betéti társaság” legújabb inverziója: **Én és a hugom**. Sikertült vígjáték. Az Én az valóban Én-t is jelenthetné. Mert miről is van szó? Egy hercegnő szerelmes egy tanárba, a nancy-i IV a) osztály főnökébe, aki félszeg és nem képes értékelni egy hercegnő szerelmét — a rang és pénz miatt.

A szerelmes hercegnő erre nem létező, suszteresholtban áruló hugának — saját hugának játsza meg magát.

A félszeg tanár után fut Nancyba. Roger tanár itt komolyan szerelemre gyulad, de nem a hercegnő, hanem az egyszerű kis suszter lány iránt. A boldogság azonban nem tart sokáig, mert hamarosan megérkezik a kis cipőboltba a hercegnő kérése és a IV a) osztály főnöke megtörtén veszti tudomásul, hogy forró szerelmében nem a kis eláruló leánynak, hanem a dus gazdag hercegnőnek lett jegyese.

A harmadik felvonásban kibontakozik a darabon keresztül lapangva megnyilvánuló szociális probléma: az igénytelen intellektuel otthagya jegyését, mert nem képes husz terítékes főhercegi asztalnál helyet foglalni, a hercegnő pedig könnyezve eltemeti „hugát” Geneviévet, aki önmaga volt és aki küzdött önmaga ellen míg végül is a tanár iránti szerelem megszűnésével a második Én is meghalt.

Verneuille vígjátéka tehát egy meghasonlott lélek kettőzött szenvedését analizálja sziporkázóan szellemes és az érdeklődést mindvégig lekötő, pergő vígjáték formájában.

A Magyar Színház a pompás francia vígjátékot sikerrel hozta színre. És ez elsősorban Poór Lili érdeme, aki a szenvedő és meg nem értésre találó főúri hercegnő és a kis cipőeláruló lány kontrasztjából hus- és vérből való pszichológiai problémáit formált. Mindkét szerepben kellemes jelenség volt és kiváló művészetével a nehéz problémák könnyed megoldásával biztos sikerre vitte a darabot.

Hoyko Ferenc Roger tanár szerepében egyik legjobb alakítását nyújtotta. Pompásan mejtáskozta a IV a) osztály főnökének félszeg intellektusát, amely egy hercegnő szerelmének pergőtüzébe került.

Mészáros Béla, Petróczy Allice, Tóth Elek, Mihályfy László, Székelyhid Adrienne, Olasz Lajos és a többi epizódszereplők mind emelték a pompás francia vígjáték kolozsvári sikerét. (s. m.)

ELŐADÁSSOROZAT A MODERN TUDOMÁNYOS MEGISMERÉSRŐL

A kolozsvári Kereskedelmi és Magánalkalmazottak helyiségében (Farkas uca 7 szám alatt. Kádár Imre dr. előadásorozatot tart a modern tudományos megismeréséről. Az előadások sorrendje: Február 23. Az agnoszticizmus kulturális következményei. Március 2. A tudomány harcai a valóság kérdése körül. Március 9. Az ember: szélső ellentétek egysége. Március 16. A tudatról. A végtelen tudata és öntudata. Március 23. Az általános dimenzió viszony. Március 30. A tudományos gnózis módszere. Április 6. A religió fejlődése.

Az előadások szombatoként este 9 órakor kezdődnek. Belépődíj nincs.

Bohan Károly herceg menyasszonyának öngyilkossága

C. bankár feleségének eltussolt szerelmi drámája — A mult héten csendben eltemették az öngyilkos fiatalasszonyt

(Bécs) Az elmúlt héten a legnagyobb titokban temették el a gyászoló rokonok C. Ditta asszonyt, egy neves bankár feleségét, akinek elhunytáról egyetlen gyászjelentés sem látott napvilágot a bécsi lapokban.

C. Ditta asszony, egy előkelő bécsi gyáris leánya az osztrák főváros ünnepeit szépségei közé tartozott. A csodaszép és dús gazdag leány néhány év előtt férjhez ment C. bankárhoz, akivel Olaszországba költözött. A fiatal pár eleinte boldog házasságot élt és az első év elmúltával a fiatalasszony fiúgyermekkel ajándékozta meg férjét. A házastársak között azonban csakhamar beállott az elhűdegülés és egy szép napon Ditta asszony elhagyta férjét és visszatért szüleihez Bécsbe. Férje ismétlenül érbe utazott, azonban az asszony hajthatatlan maradt és kijelentette, hogy nem tér vissza hozzá.

A tavalyi nyarat Ditta asszony az egyik szalkammergutú fürdőhelyen töltötte, ahol

megismerkedett Rohan Károly herceggel,

a Kulturbund ismertnevi vezérével. Az ismeretségből rövidesen szerelm lett és Rohan herceg eljegyzte a fiatalasszonyt. Ez

az eljegyzést tudatta férjével és megkérte, hogy adja beleegyezését a váláshoz.

C. bankár erre Bécsbe utazott és tudatta feleségével, hogy sohasem fog beleegyezni a válásba, mivel még mindig szereti és könyörgött, hogy térjen vissza hozzá. Ditta asszonyt igen

elkeserítette az a körülmény, hogy férje nehézségeket gördít a válás elé

és Rohan herceggel való esküvője egyre halasztást szenved. Lassan buskomor lett és 10 nap előtt

megmérgezte magát.

Temetésén szülein kívül megjelent férje, C. bankár és vőlegénye, Rohan herceg, akiket egyaránt teljesen megtört imádoztjuk tragédiája.

Hétévi fegyháza kapott a gyujtogató, aki ötvenszer gyujtotta fel a falut

Csak a csendörök közbelépése mentette meg a máglyahaláltól a tettenért bűnöst

(Komárom) A komáromi esküdtbiróság tegnap ítélkezett Kaplovsky István udvardi földmives felett, akit augusztus 17-én tettenérttek egy gyujtogatásnál.

Udvard községben rövid idő alatt egymást érték a tüzesetek, úgy hogy a község lakosságán a legnagyobb rettegés vett erőt.

A legszorgosabb vigyázat sem tudott a tettes nyomára vezetni, bár első pillanattól kezdve nyilvánvaló volt, hogy rendszeres gyujtogatás folyik.

A mult év augusztus 7-én Papp Antal gazdát tetten érte Kaplovsky Istvánt, amint égő talpót dobott Pappék gabonával telt pajtájába.

Papp asszomszédok segítségével lefogta Kaplovskyt, de ekkor már a behordott gabona és takarmány lángot vetett és a vízhiánykövetkeztében a tűz átharapódzott a szomszédos épületekre is.

Papp Antal, Németh István, Németh József és Galla János minden vagyona elpusztult ebben a tüzvészben.

Három iskolás lány borzalmas kegyetlenséggel meggyilkolta tanítónőjét

Amerikai ujságok három fiatal iskolásleány rettenetes bűnéről adnak hírt. Az eset, amelyről szó van, egészen beillik az amerikai életbe, amelyben tudvalevőleg szokatlannak a mértékek és rendkívüliek az események.

Nem régen történt, hogy a Virginiai államban lévő Stouthamban, a házában, amelyben egymaga lakott,

lefejezve találták a negyvenöt éves Prehorst Anna tanítónőt.

Lakásának a szekrényeit feltörték a gonosztevők, a tartalmukat szá-

amellyel azután lezárult a községet sűrűn látogató istencsapás-sorozata. A feldühödött udvardiak

a lefogott Kaplovskyt a lánokba akatrák dobni és csak a csendörök közbelépése akadályozta meg a gyujtogató máglyahalálát.

Tegnap ítélkezett Kaplovsky felett a komáromi esküdtbiróság.

Molnár dr. államügyész ötven rendbeli gyujtogatást látott bizonyítva a tagadó Kaplovskyval szemben felvonult tanuk vallomása által.

Vádbeszédében kiemelte, hogy Kaplovsky tovább folytatta volna bűnös tüzelmét, ha el nem fogják. A védő a bizonyítékok hiányosságát állította szembe az ügyész vádbeszédével, de az esküdtek a feltett bűnösségi kérdésre igennel feleltek.

A verdikt alapján a bíróság többrendbeli gyujtogatás bűntetteért Kaplovsky Istvánt hétévi fegyházra ítélte.

Az ügyesség az ítéletben megnyugodott, de a védő semmisségi panaszt jelentett be.

naszét szórták, de pénzt vagy más érték tárgyakat nem vittek el. A rendőrség nagy buzgalommal fogott hozzá a szörnyű gyilkosság kiderítéséhez és

elsőnek a meggyilkolt tanítónő hugát fogta gyanuba,

mert ez valami örökség miatt régóta viszálykodott a nőjével. Ez a gyanu azonban hamarosan alaptalannak bizonyult, mert a gyanúsított teljesen kifogástalan alibit tudott kimutatni.

Az áruló ujlennyomatok

Erre aztán még gondosabban

folyt a vizsgálat, amelynek során feltűnt az, hogy a padlón heverő ruhadarabokon fölfedezett ujlennyomatok szokatlanul kis kezektől származnak és pedig legalább is három személy kezétől. Bár fura, csak látszott, de

a rendőrség ezen a nyomon indulva, mégis a tanítónő kis növendékei közt kezdett vizsgálni.

Kiderült elsősorban az, hogy a növendékek, tizenkét-tizenhárom éves leánykák,

nem szerették tanítónőjüket, sőt nagy szigorúsága miatt félttek tőle.

Minden csekély hibáért tulságos keménységgel büntette meg őket és egyáltalán nem tartozott ama pedagógusok közé, akik közel tudnak férkőzni a gyermekek lelkéhez.

A büntető feladat vége

Az iskolában folytatott vizsgálatból kitudódott, hogy a gyilkosság napján a tanítónő valami eltöveledés miatt nagyon sok és nehéz büntetőfeladatot adott föl három növendékének és pedig a tizenhárom éves Micholson Bettynek, az ugyanilyen idős Rocheboroug Allinnak és a tízennégy éves Jellings Evelinnek. Az iskolában az volt a rend, hogy ha a tanítónő valakit megbüntetett, ezt írásban mindig be kellett jelentenie az igazgatónak.

Kiderült továbbá az, hogy a tanítónőt a meggyilkolását megelőző napon este hat órakor, tehát abban az időben, amikor a leányok megbüntetéséről szóló jelentését már megírta volt, még látták, ellenben a jelentést a legszorgosabb kutatás ellenére sem találták meg a szerencsétlen áldozat lakásán, holott az iskola igazgatójának a kezébe sem jutott el.

Mindenkit megdöbbenett az a hihetetlennek látszó, de magától homloktérbe toltuló föltevés, hogy talán az iskolásleányok a gyilkosok.

A rendőrség keményen vallatóra is fogta a három gyanúsított leányt

és ezek hosszabb tagadás után végre bevallották, hogy ők ölték meg a tanítónőjüket, még pedig elvetemült kegyetlenséggel.

A gyilkosság lefolyását

Elmondták, hogy attól félték, hogy az igazgató a jelentés kézbevétele után értesíteni fogja a szülőket és akkor otthon is megbüntetnék őket. Hogy ennek elejét vegyék,

közösen elhatározták, hogy elmennek a tanítónő lakására

és megkérlik, ne írjon jelentést az igazgató számára. Meg is jelentek a tanítónőnél, aki — mint vallották — nemcsak hogy megtagadta kérésük teljesítését, de még ki is gonyolta őket. Erre

a tizenhárom éves Micholson nagy aggodalmában fölkapta az asztalon fekvő nagyon éles és sulyos kést és azzal a tanítónő nyakára ütött.

A kés megsértette az ütőeret és Prehorst kisasszony a földre rogyott. Ekkor aztán az egyik leány a másik után ugyanazzal a késsel lesujtatta a földön fekvő tanítónő nyakára és így teljesen lefejezték áldozatukat. Ezután

átkutatták minden szekrényét és minden fiókot, hogy megkaparítsák a félelmetes jelentést.

Ez sikerült is nekik, mire a jelentést elégették, megmosakodtak és sikerült a házból észrevétlenül kijutniuk.

A vallomás után a három gyanúsított leányt letartóztatták.

Moszkva

egy diplomata szemszögéből

Mi tilos és mit szabad a szovjet fővárosban

(Bukarest) Citta Davilla, Románia varsói meghatalmazott minisztere a napokban tért vissza Moszkvából, ahol a Litvinov-egyezményt írta alá. A lengyelországi román nagykövet társaságában bejárta a moszkvai utat egy előkelő román külpolitikus is, aki a „Mai Világ” bukaresti munkatársának többek között a következőket mondta a moszkvai életről:

A nyomor az ucca zajának tükröképében

Nehéz az élet Moszkvában mondotta informátorunknak. A Petrof-kán és Tvenszkáján, a város két fő üzleti utcájában mindenütt sortálló emberek láthatók. Az állami boltokban csak kevés áru kapható, az is csak drága pénzért.

Ritka a vaj és a buzaliszt, kaviárral és füstölt hallal pedig nem lehet jóllakni.

Szürke lemondás felhője nehezedik a tömegre, amely ezekben a tulzsufolt utcákban tolong. A nagy áruházak kirakatai előtt, amelyek mögött csunya és sekélyes áruk szégyenkeznek, sóvár szemmel állnak az emberek, mintha a világ minden gyönyörűsége kínálkozna onnan.

Az uccai-kereskedők, bár tiltva van, a nagy tömegben nekibátorodva kínálják portékájukat:

fát, bábót, cipőszinort, szappant és tortát.

Némi szint a csuf szürkeségnek csak a Kaukázusból vagy a Krími félszigetről importált szép gyümölcsök adnak: a szőlő, a barack és az alma.

A nők a szovjetben is jól öltözködnek

A férfiak fekete bőrbő vagy argásbarna koverkotszeri szövetbe öltözködnek; a fejükön ellenzős sapka. Se fehér gallér, se kalapot nem látni. A nőknél itt-ott

egy-egy jó szőrmeköppeny, magassarku cipő és világos harisnya.

A selyemharisnya szinte megfizethetetlen és csak csempészektől kapható. Nőkön is ritkán látni kalapot. A legtöbben barna gyapju sál, az ifju kommunista nők pedig piros fejkendőt hordanak.

TASFORGALMUNK

nagymérvű emelkedése elveink helyességét igazolta. Elvünk olcsón a legjobbat nyújtani! E lap előfizetőinek támogatását hálaosan azzal kívánjuk viszonzni, hogy emelkedő kiadásaink dacára

20 százalékos

adunk hatóságilag megállapított szobaárainkból.

10 százalékos

olcsó éttermi árainkból (P. 1.50-es menüt kivéve)

SEMMI

kocsiköltsége nincsen, mert szemben vagyunk a Keleti Pályaudvarral

PARK-NAGYSZÁLLODA,
VII., BAROSS-TÉR 10 SZÁM

Aki teheti rizsport is használ és ruzsozza is magát. Az orosz puder azonban mint a szemész mész fekszik az orron, a ruzs pedig kiálatóan színes.

Oroszországba szépitőszereket sem szabad importálni.

Ennek ellenére vannak Moszkvában hölgyfodrászok is, akiknek a mestersége bizony némi kockázattal jár. Sőt van egy szépitőintézet, amelyben egy régi világból maradt hölgy dolgozik ugyanabban a szobában, amelyben a férje és a fiai is laknak. Meglehetősen nagy közönsége van.

A kommun kiirtotta a férjekből az individualitást,

de lehetetlen a nőekkel szemben, akiknél bizonyos luxussal együtt járó hivatásokat, a színészi, énekesnői és táncosnői hivatást még a szovjetkormány is megtűri. De egyébként

a proletárok és a legvérbelibb kommunisták is bőkezűek aszszonyáikkal szemben,

mert szívesen látják, ha ezek perzsabundákba, selyemruhákba öltöznek és magassarku cipőkben járnak. Furcsa látvány, amikor a perzsabudás feleség mellett tisztára proletármódra öltözött férjek haladnak.

Magánembernek tilos az automobil

Az uccákon egymás hátán az ember és a jármű. Sokhelyütt nehéz átvágni az uccán. Az ember felé minden irányból robog a villamos, a kocsis és az autó, a közlekedés majdnem sehogy sincs megszerveve. A villamos és az autóbussz többnyire zsufolt, taxi nincsen, a bérautók pedig nagyon drágák. Látni nagyon drága autókat, amelyeket a szovjethatóságok emberei használnak.

Magánembernek Moszkvában nincs autója.

Általában nagyon kevés a kávéház és a vendéglő és ezek sem nagyon vonzóak.

Egy-két vendéglőben este cigányok énekelnek. Szombaton este aztán

a Grand Hotel vendéglőjében jazz mellett táncolnak.

Ide azonban csak a külföldi diplomaták, a koncessziók birtokosai, meg a színházak hölgyei járnak. Vannak teapavillonok, amelyekben borongó orosz zene hangjai mellett apró asztalkáknaknál vidá a kommunista magában vagy párosával.

Ebben a tulzsufolt városban, amelynek majdnem valamennyi szobáját az emberek tucatjai lakják, este minden ablak ki van világítva. Nincsen üres szoba. És nincs szoba, amelynek külön rendeltetés volna:

minden szobában több ember lakik együtt.

Ha közülük egyik-másik az uccára megy, a lámpa égve marad a többiek számára. Az ilyen szobákat szekrényekkel és nagyon primitív függönyökkel több lakrészekre osztják.

Kibirhatatlan lakásmizéria Moszkvában

Az ilyen egyszobás tömeglakásnál legfurcsább, amikor megszólal az egyetlen ajtócsengője. Egész

külön jeleket állapítanak meg, hogy el ne tévesszék azt, akit éppen ki akarnak hívni. Az egyiknek — persze, egy egész családot érve ezalatt — egyszer, a másiknak kétszer, a harmadiknak ötször szól a csengő.

Vannak csengőjelek, távirati alapon:

„rövid-hosszu, vagy hosszú-rövid”. Minden esetre súlyos próba a lakók idegzete számára.

A nagy lakásszükség a borzalmas összezsufolódás ma még

kétségkívül jellegzetesebb vonása az orosz városi életnek, mint a kommunista eszme. A lakásszükség likvidációja — a szovjet kedvenc szava, ha valamely visszacsúszás megszüntetéséről van szó — még a távoli jövő kérdése. Először azért, mert csak

igen kevés lakóházat és inkább nagyon sok amerikai stílusú üzleti palotákat építenek

és másodsor, mert az a kevés lakóház is, amelyről szó van, csak igen lassan épül.

Tiz vagon keresztül futott egy aradi vasuti munkáson --- és nem történt komoly baja

(Arad) A vasuti szerencsétlenségek sorában alig akad példa arra a balesetre, amelyik tegnap dél után játszódott le az aradi pályaudvaron. Ez a baleset nem borzalmasságával, hanem éppen a körülményekhez képest esodával határos szerencsés végződésével emelkedik ki.

Délután négy óra után néhány perccel Radu Demeter munkást, aki a CFR. műhelyében dolgozik, a pályaudvaron elütötte egy tehervonat mozdonya.

A közelben állók dermedt rémülettel látták, hogy a mozdony után az egész tiz vagonból álló szerelvény elrohog az elgázolt ember fölött.

A rémülettől meg sem tudtak mocogni a szemlélők, amikor a szerelvény utolsó kocsija is túlhalad a gázolás helyén és a következő pillanatban

az elgázolt ember már talpra is ugrott.

Ugyanis a munkás az esés pillanatában nem veszítette el eszméletét és olyan szerencsésen esett a sínek közé, hogy a mozdony és a tiz kocsis elrohogott fölötte. Mindössze a fején és lábán szenvedett zúzódásokat,

de ezek annyira jelentéktelenek, hogy a kórházból, miután bekötözték sebeit azonnal el is bocsájtották.

A súlyos adók és a horribilis perköltségek válságba sodortak egy husz éve fennálló jőnevű céget

Fizetéseképtelenséget jelentett az Albert Emanuel-cég

(Kolozsvár) A már hosszú évek óta huzodó és folyton fokozódó gazdasági válság sorra rendíti meg a régi, szolid megalapozottságu kereskedő cégeket is. A horribilis adóterhek, az uszarakamatok, a kereseti lehetőségek rosszabbodása és ennek következtében az igényeknek minden vonalon való lejjebbcsúszása, fő okozói a gazdasági krízisnek.

Bánffyhungyadi tudósítónk most egy ottani nagy kertskedő cég fizetéseképtelenségéről értesít. Albet Emanuel vas és fűszer nagy kereskedő, aki több mint 20 év óta vezetészerpet játszott a bánffyhungyadi piacon

és egész Erdély kereskedő társadalma előtt osztatlan bizalomnak örvendett s millió hiteleket vett igénybe, az utóbbi 2-3 év alatt emberfeletti küzdelmet folytatott, hogy kötelezettségeinek mindenben eleget tegyen.

Egy szerencsétlen üzleti társulás következtében fizetési zavarokba jutott, a perek lavínja zúdult reá, úgy hogy

csak per- és végrehajtási költségekre 2-3 év alatt több mint egy millió lejt fizetett el.

Ha ehhez vesszük még a 100.000 lejt meghaladó évi adót, a 30-40 százalékos bankkamatokat, nem érhetett senkit váratlanul a hír, hogy most hitelezőivel fizetéseképtelenségét közli.

Albert Emanuel héroszi küzdelmet folytat, hogy régi kereskedői nevének tisztességét megmentse. Nem kér most sem mást, mint fizetési haladékokat. Nagyvárad hitelezőivel már meg is egyezett olyformán, hogy a most fennálló követelésekre

9 hónapi haladékokat kapott és azok fizetését 1929 decemberében kezdi meg

s hat havi egyenlő részletben kamatmentesen egyenlíti ki.

Ugyanilyen ajánlatot tett kolozsvári, aradi, temesvári és más hitelezőinek is

s minden reménye meg van arra, hogy ajánlata elfogadásra találva, a csődöt kikerülheti. A cég passzívái jelenleg 2 millió lejt tesznek ki, tekintve, hogy Albert, az utolsó pillanatig teljesítette fizetési kötelezettségeit. A cég aktívái 3-4 millió lejt tehetnek ki ingatlanokban bankban és követelésekben, amelyek azonban az esetleges türelmetlen hitelezők csódkérése folytán utolsó banig kárbamehetnek.

Dr. Major Aurelia a betegsegélyző fogászati osztályának volt szakorvosa, rendel Hetai ucca 2 szám alatt 9-12 4-7 óráig.

Ingyen rádió,

Autó és

Technikai

jegyzéket kérek.

Név:

Cím:

Fenti 'szelvényt küldje be

Lepage könyv-kereskedésnek, Cluj

A svéd gyufatröszt világhatalma

Hatalmas gazdasági erőt képvisel a tőkecsoport, amely Románia stabilizációs kölcsönének egy részét folyósítja
A gyufatröszt szerepe Európa pénzügyi életében

Mint ismeretes, a román kormány kölcsönmegkötését kötött a svéd gyufatrösztrel egy hatalmas dollárkölcsönre vonatkozólag, amelyet a svédeknek augusztus 15-ig kell folyósítani a szerződés értelmében. A svédekkel kötött kölcsönszerződés miatt számos támadás érte a kormányt az ellenzéki pártok részéről, azonban hogy tulajdonképpen mi is az a svéd gyufatröszt azt Romániában igen kevesen tudják. Alábbi cikkünk, mely a svéd gyufatröszt lényegét ismerteti, — érdekességét fokozza az az aktualitás, hogy most már Románia is belépett azoknak az államoknak a sorába, melyek a svéd gyufatrösztrel összeköttetésbe léptek.

A svéd gyufagyártás, amely valóságos nemzeti ipar, a nyerstermékeket a külföldről hozta be. A nyárfát, bár Svédország Európa egyik legjelentősebb faexportőre — Oroszország, a vegyi anyagokat, amely a gyújtó készítéséhez szükséges, Németország adja és csak a világháború határáztlatai kényszerítették arra, hogy ezeket a nyersanyagokat más, belföldi anyagokkal pótolja. S a svéd gyufagyártásnak egyrészt ez a magarántaltság, másrészt semlegességének gazdasági téren való teljes kihasználása olyan világpozíciót teremtett, amellyel ma már a gazdasági élet keretein túl, a

valóságos politikai hatalommá izmosodott.

1830 táján a stockholmi egyetemi Bagge nevű vegyészprofesszor tört először utat a foszforgyufának, később Jönköpíngben keletkeztek az első gyufagyárak. 1850-ben már a jönköpíngi gyufa Hamburgban raktárt tart fenn, 1855-ben pedig a párizsi vilákiállítás nagy szenzációja lett „Allumettes Svedoises” név alatt. 1890-ben a kéziiparból a modern gyáriparra tér át az egyre jelentősebb Jönköpíng gyufagyáros, majd erős ipari koncentrációval a Kreuger család valóságos gyufadinasztává nő. Tiddholmból egyre nagyobb világhírre jut a „Vulcan” gyufagyár és a produkció évről-évre rohamosabban fejlődik. 1896—1900 között az évi termés még csak 20.000 tonna, később már 32—45.000 tonna között tendál. 1922-ben visszaesik 25.000 tonnára, míg azután 1924-től ismét eléri a maximumot: a 45.000 tonnát. Ma husz gyár, haterzer munkással és alkalmazottal

harmincnégy millió svéd korona értékű gyufát állít elő.

A háború előtti rossz gazdasági évek, de főleg a világháború tartama alatti nyersanyagbehozatali nehézségek és az újabb találmányok gyakorlati értékesítése újabb, jelentős koncentrációt hoz. Előbb a jönköpíngi és

a Vulcan fuziónálnak, majd a Förenade olvasztó magába kisebb gyárakat és amikor a két konzern egyre jelentősebb nyereségét a világgpiac teljes meghódítására használja fel

Ivar Kreuger

a „Förenade” vezérigazgatója egy konzernbe fogja az összes gyufagyárakat. A konzern gyufagyártógépeket maga állít elő, litografiai intézetet létesít, vegyipari gyárakat alapít, erdősegeket, hajózársaságokat vásárol és a manchesteri közgazdasági elmélet valóságos prototípusa: Ivar Kreuger, a maga szervező és finansiális tehetségével, a svédországi méreteken túl, London, Kinában gyufaexporttelepeket létesít,

minden államban gyufagyárakat vásárol meg

és amikor 1923-ban amerikai szervezeteit is kiépíti, megalapítván az „International Match Corporation” holdingtársaságot, a „Kreuger och Toll A. B.” alatt életre hívja a most már

a világ minden részében hatalommá izmosodott

Kontrolltársaságot, amely a gyufagyártáson kezdve, építővállalatokat, városömböket, bankokat, filmgyárakat vásárol össze és a német márka, a francia frank összeomlásával az amerikai holding óriási tranzakciójával olyan tőkét mozgat meg, amely „Svedisch American Investment Corporation” cég alatt egyszerre

negyvenötmillió dollárt dob bele a pusztuló európai értékek összevásárlásába.

Minden felett az utolsó szó, a döntő hatalom a „Kreuger och Toll A. B.”-é, amely ma már

a világ gyufagyártásának nyolcvan százalékát bírja,

szerepe van a svéd vas-, lengyel káliiparban, városrészei vannak Berlinben, Párisban s mindez Ivar Kreuger zsenialitásából, amelynek egyetlen titka: részvényemisszió.

Erről a csodálatos energiájú emberrel és vállalatai erejéről, greifswaldi egyetem északi intézeteinek sorozatos kiadványa között Wilhelm Grotkopp tollából „Der schwedische Zündholztrast” címen (Westermann-Verlag,

Braunschweig) egy lebilincselően érdekes tanulmány jelent meg, amelynek

adatai, tabellái Upton Sinclair fantáziáját felülmulva, világítanak be a tőkekoncentráció mindent átfogó erejébe.

amint a vállalatok, egymás részvényeit cseréléséből, alaptőkéik emeléséből, elsőbbségi részvények emissziójából: a gyufakonzern 718 millió, az International Match Corporation 1100 millió, a Svedisch American Investment Corporation 174 millió svédkorona tőkéjével eljutt odáig, hogy

Rockefellerék hatalmas támasza mellett,

az amerikai tőke hangzatos ígéjével, a svéd gyufa hatalmas konkurenseinél: a japán és belga gyújtóiparnak gyárait megszerzi, majoritást nyer a dunai államok „Helios” és „Solo” gyufagyárainál, uralja a délamerikai gyufagyártást, Indiában: Burmában és Bengálban új gyárakat létesít. Az Unio gyufagyárai teljesen a „Match Corporation” befolyása alá kerülnek, Németországban „titkos kezek” révén, a gyufagyártás hatvan százaléka a világtröszt birtokába jut és erre az erőre támaszkodva, monopolisztikus üzleti ajánlatot tesz a német kormánynak. Amikor ezt az ajánlatot a német baloldali kormány visszautasítja, a „Zündholzverkaufsgesellschaft” alapításával a teljes német gyufaipar vezetését a tröszt ragadja magához. Peruban, Bolíviában

sikerül a svéd gyufa monopóliumát bevezetni, mert ezeknek a kis középamerikai államoknak, államháztartásuk rendbehozatalára nagyobb kölcsönökre van szükségük.

A lengyel valutát: a zloty, a gyufatröszt támasztja alá, mert a lengyel állam husz évre a trösztnek bérbeadja Lengyelország valamennyi gyufagyárát. 1926-ban, Poincaré első frankmentő kísérlete a gyufatröszt kölcsön-alánlatára alapozódott s

Poincaré akkori bukását Blum-Herriotnak, a svéd gyufatröszt elleni vehemens támadása idézte elő.

A „Svenská Taendstickstrusten” ma-

gyarországi pénzügyi tranzakciója, amely Bud akkori pénzügyminiszter nevéhez fűződik s amellyel a magyarországi földreform finansiális nehézségeit igyekeztek enyhíteni, eléggé ismeretes.

Grotkopp érdekes és mindvégig szigorúan objektív könyve látja a gyufatröszt útjait, látja, hogy Kreuger az infláció romhalmazán át mint tér le a svéd gyufagyártás kulturát hordozó missziójáról, a gyufa standardizálásáról, olcsóbbá és jobbá tételétől, mint lesz a gyufarészvény a világtőzsdéi forgalom konjunkturális papírja és a tranzakciók körüli jutalékok, táppénzek és a papírok jegyzésének egyre szilárdulóbb irányzatát növelő bőséges osztalék hogyan hajtja a termelőipart a politikai tényező, a politikai szerep felé, amint

összerokadó államháztartások szanalásán át drágul a gyufa.

trösztözdök a nemzeti gyufagyártás és az amerikai-svéd holding hideg karjaiba zárja a világ gyufagyártását a japán Kobetól a portugál Lisszabonig. Valóban, új világhatalom, amely geografiát, nemzetet, ipart túllépve, a tőke hatalmába keríti a gyenge gyufaszálat.

A mai világgazdaság és az internacionális erejű tőke hű tükörképe a kázigyártástól a világhatalomig eljutott Svenská Taendstickstrusten útja és amikor mi is, középeurópaiak, a kisebbé vált gyufásdoboz kevesebb gyujtószála közül több szálát kivéve — mert majdnem minden második török — a foszforos gyufalapon végigdörzsölünk, gondoljunk arra, hogy az orosz nyárfán és a német foszforon mi is eszközei, profithányadai vagyunk a kékszemű Krueger svéd mérnök elamerikásodott finánciálkának.

Kázmér Ernő.

Hevesi Piroska növendékeinek klaszikus hangversenye Febr. 26. án kedden este fél 9 órakor a kath. gimnázium kistermében lesz megtartva. Programok este a helyszínen kaphatók.

A román kath. zenekola f. hó 24.-én délután fél 7 órakor rendez második házi „Kamarazene este lyét” Moll Lajosné (zongora) és „Dr. Veszprémy—Adler” vonósnégyes közreműködésével. A 2-ik Tschalikowsky vonós négyes és Saint Saëns zongora Quintettje kerül előadásra. Belépő-díj nincs, műsor megváltása kériatik.

A parlament elé terjesztett „Munkakodex” javaslattal fog foglalkozni a Magánalkalmazottak vasárnap délután 10 órkor megtartandó nyilvános nagygyűlése. A nagygyűlés a törvényjavaslat azon intézkedéseit, melyek a tisztviselők és alkalmazottakra hatályos, kritika tárgyává fogja tenni és kérni fogja azok módosítását. A nagygyűlés határozatát nyomban megküldik a Közmunkaügyi Minisztériumnak, melynek figyelembevételét fogják kérni. A nagygyűlés a Magánalkalmazottak otthonában (Farkas utca 7 szám alatt) lesz megtartva és emellett minden tisztviselőnek és alkalmazottnak, hogy azon pontosan megjelenjen.

Hotel METROPOL Bukarest

A királyi palotával szemben

Modern confort! A MAI VILÁG Modern confort!

minden olvasója

15% kedvezményt kap a szobaárakban

ha felmutatja ezt a hirdetést!

A legjobban informált közgazdasági lapok

CONSUM RUMÄNISCHER LLOYD

Vagyont kereshet, ha rendszeresen olvassa.

LEVEGŐBE RÖPÜLT EGY DINAMIT-
GYÁR

öt halot és harminc sebesült áldozata van a dinamitgyár robbanásnak

(Martin de Crau) Borzalmas erejű robbanás történt a kis francia városkában. Rövidzárlat folytán felrobbant az itteni dinamit gyár, borzalmas pusztításokat végezve.

A dinamitgyár valóságosan levegőbe repült úgy hogy alig maradt meg belőle valami.

A romok alól eddig öt halott munkást húztak ki.

A gyárban dolgozó alkalmazottak közül harmincnál több súlyosan megsebesült.

A mentési munkálatok a léptenyomon megismétlődő robbanások miatt csak igen lassu tempóban haladnak előre. A vizsgálat megállapítása szerint, a katasztrófát rövidzárlat idézte elő. A kár felbecsülhetetlen.

TRÉNING KÖZBEN MEGNÉMULT
A VILÁGBAJNOK

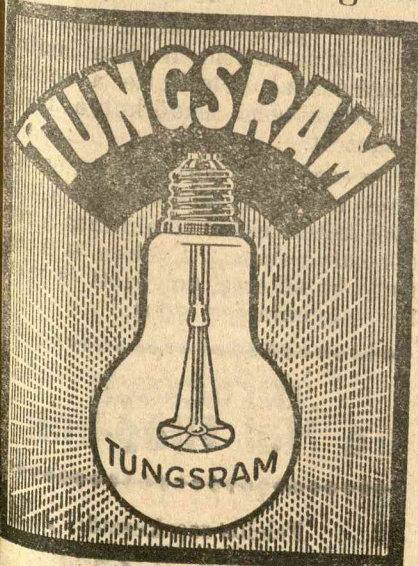
(Berlin) Súlyos következményekkel járó szerencsétlenség érte a napokban Engelhardt Hermann, a németek futóbajnokát a 800 méteres távon. A kiváló atléta, aki versenyszámában az olimpiai bajnokságot is megnyerte, a télen boxban tréningezett, hogy kondícióját megtartsa.

A legutóbbi boxtréning végzetesé vált a futóbajnokra, amennyiben ellenfele akaratlanul olyan erős ütést mért Engelhardt koponyájára, amittől nyomban összeesett és elvesztette eszméletét. A futóbajnokot később sikerült eszméletre téríteni, de ekkor kiderült, hogy a hatalmas ütéstől elvesztette beszédképességét.

Engelhardtot a leggondosabb orvosi kezelésben részesítik, orvosai azonban attól tartanak, hogy örökre megnémult. A világhírű futó tragédiája sportkörökben mély részvétet váltott ki.

A kolozsvári Izraelita Nőegylet Pierott és Pierette estélye. Február 23-án tartja a kolozsvári Izraelita Nőegylet Pierott és Pierette estélyét a KAC klub Farkas ucca 7 szám alatti helyiségében. Az estély előkészületein ötven tagú bizottság fáradozik. Az estély meghívóinak egy részét szétküldték már és mindazok akik tévedésből nem kapták meg meghívóikat és arra igényt tartanak, jelentsék be címüket Szabó Jenő divatruházában. A jótékony célú estély a jelmezsek — természetesen kizárólag Pierott és Pierette jelmezek. — felvonulásával kezdődik fél 10 órakor.

Hirdessen a Mai Világ-ban

Készül a British International
Pictures szenzációs repertoárja

Európa egyik leghatalmasabb filmvállalata a „British International Picture”, amelynek eddigi filmjei a világmárkák sorába kerültek. A B.I.P. háziujságja az alábbi készülő filmj-donságokról számol be, amelyek a vállalat jövő repertoárjának legpompásabb darabjait fogják képezni.

Korda Mária legközelebbi filmje.

Korda Mária, aki a magyar közönség egyik legismertebb, legszívesebben fogadott kedvence, hollywoodi nagy sikerei után elfogadta a British International Pictures ajánlatát és első filmjét már befejezte Londonban. Tesha a címe ennek a filmnek, amelynek főszerepében, egy táncosnő szerepéhez izig-végig eredeti és egyéniségének megfelelő szerephez jutott a kitünő művésznő. A film Londonban már igen nagy sikereket aratott és London után Európában valószínűleg Budapesten kerül bemutatásra.

Kié a feleségem?

A Saschka filmgyár, a vele érdeklődő közönségben álló Bitisch International Pictures egyenes felszólítására idei szezonjában domináló mennyiségben vigjátékokat fog készíteni, hogy a társadalmi vigjátékokkal elláthassa az angol közönséget. Ennek a sikerült és nagy vonzóerőnek ígérkező vigjátéksorozatnak második filmjét hozza legközelebb a Rádus mozi és a Rádus filmvállalat. Ez a második Saschka film ismét modern és rendkívül fordulatos, a bohózat helyzetekben gazdag

latos, a bohózat helyzetekben gazdag Kié a feleségem? című vigjáték, amelyet Hans Otto, a nagyszerűen ismert bécsi filmrendező rendezett és főszerepeit Lotte Loring, a bájos berlini primadonna, valamint André Mattoni, a bécsi Burg Theater volt tagja játsszák.

Betty Balfour Bécsben fog
filmezni

John Maxwell, a British International Pictures elnöke a múlt héten néhány napot Bécsben töltött, ahol mélyreható tárgyalásokat folytatott Leo Mandl vezérigazgatóval, a Saschka vezérével, a Saschka filmgyár működésének tágabb körökben való ki-fejlesztéséről. Ennek a tárgyalásnak a legelső következménye az, hogy a Saschka filmgyár legközelebbi nagyszabású filmjének főszerepére Betty Balfour, a B.I.P. starja, aki a Champagner főszerepét játssza. Bécsbe fog érkezni, Betty Balfour internacionális neve garancia arra, hogy a Saschka filmgyárnak ez a filmje nemzetközi értékű fog válni.

MAJUS 1-RE KERESÉK

Egy szoba-konyhás, vagy két szoba, konyhás lakást. Cimeket a Mai Világ kiadóhivatalába, Jókai ucca 21 szám alatt, kérem leadni

A PRÓHIRDETÉSEK

Ebben a rovatban minden szó 2 lej. Vastagabb betűvel szedve 4 lej. A legkisebb apróhirdetés 25 lej. Álláskeresők részére egyszerűhirdetés 20 lej. — Az apróhirdetések díja előre fizetendő

FIGYELEM! Zálogházi árverés március 18-án lesz megtartva a Cal. Victoriei 16 (Kossuth ucca 16) szám alatt.

Berki Anna 16 éves katolikus árva leány gyermekek mellé uricsaládhoz ajánlkozik azonnali belépésre. Cím a Mai Világ kiadóhivatalában Jókai ucca 21 szám.

Kiadó 80 négyszögletes világos terem. Monostori ut 32.

Tűzfiraktárnak Honvéd ucca közepén nagy helyiség lakással, iroda és villanymotor használatával előnyösen kiadó azonnalra. Cím a Mai Világ kiadóhivatalában Jókai ucca 21 szám.

Ovadékkal rendelkező bolti szolgál felvétetik. Cím a kiadóban.

Katolikus 16 éves árvaléány örökbe vagy uricsaládhoz gyermek mellé ajánlkozik azonnali belépésre. Cím: Bálint Márton, Monostori ut 22 szám.

Azonnalra kiadó, vagy eladó három szobás, modern komfortos lakás. Eladó ház két szoba konyhás lakással és tüzelőhelyiséggel. Értekezni Berek ucca 6 szám alatt.

Feles művelésre kiadó a javítóintézet megettí ketholdnyi kert. Bem ucca 3 szám.

Mikola Géza, a legolcsóbb épület és műbutor asztalos. Javításokat is vállal. Monostori ut 40 szám alatt.

Ügyes lapelárusítókat felvesz a kiadóhivatal. Jókai ucca 21 szám.

No dobja el rég lejárt zálogcéduláit, mert pénzt érnek. — 1927 és 1928 években lejárt zálogcédulákat magas áron megvételre keresünk. Fellegvári ut 50, első ajtó, délután.

Husz lejért új nyakkendőt kaphat, ha a régit kijavíttatja a „Nyakkendő-klinikán” Linczeg-ucca 9. szám alatt.

Waginger József műbutor asztalos üzeme. Cluj, Str. Regina Maria 30. Románia legjobb és legolcsóbb butor beszerzési helye.

Három négy vagon bornak megfelelő pince azonnal kiadó. Str. Radu No. 1. Pénzestárs kerestetik borbefektetésre, ugyanígy uradalmi faj borok már 25 lejtől kezdve kaphatók.

Hosszabb ideig ügyvédi irodában praktizált, a román nyelvet bíró fiatal urilány irodai, vagy más alkalmazást keres. Cím a lap szerkesztőségében.

A Mai Világ minden előfizetője kedvezményesen áron olvashatja a Cultura kölcsönkönyvtár állandó könyvajánlásait.

Makulatra papír kapható a kiadóhivatalban. Jókai-ucca 21. szám alatt.

Asszonyok kincse! Az általános közkeveltségnek örvendő Dr. Szentpétery Lajosné féle „Szakácskönyv” harmadik bővített kiadása új átdolgozásban, 800 kipróbált recepttel és igen sok illusztrációval most jelent meg. E „Szakácskönyv minden háztartásban nélkülözhetetlen. — Fiatal háziasszonyok, gazdaasszonyok és szakácsnők helyes utmutatója ez a könyv a konyhaművészet minden ágában. Tartalmazza a levesek, sülték, főzelékek, tészták, krémekek, fagyaltok és minden ételneműek gazdaságos, kímélő és könnyű elkészítési módját. Zöld-ségfélék, befőttek eltartási és befőzési módját is. Kapható minden könyvkereskedésben és Tordán a kiadónál: Fűssy József könyvkereskedésében. Fűzve 100 lej, diszkrétésben 130 lej.

Lakásért takarítást és minden házi munkát vállal, kilakoltatott nyugdíjas özvegy. Cím a Mai Világ kiadóhivatalában. Jókai ucca 21 szám.

SZINHAZ

SZINHÁZI IRODA HIREI

Ma este másodsor Én és a hugom. A legragyogóbb párisi vigjáték újdonságnak az n és Éa hugomnak ma este lesz a második előadása. A tegnapi estői premieren valósággal nevető orkánok és tapsviharok kísérték ennek a nagyszerű újdonságnak az előadását. Holnap este harmadszor, hétfőn este negyedszer adják az Én és a hugomat.

Ma délután utoljára vetítik a Kaméliás hölgyet. A legmeghatóbb amerikai filmet a 10 felvonásos Kaméliás hölgyet ma délután utoljára vetítik a Magyar Színházban. Előadások kezdete 4 és fél hat órakor. Helyárak: 30 és 20 lej.

Holnap szombaton este 11 órakor Lidia Potoczka perez-estje. Holnap, szombaton este Potoczka társulata Júda Léb Percz, a nagy zsidó író 3 egyfelvonásosát fogják bemutatni. Ezenkívül a szintársulat gondoskodni fog egy dalos műsorról is. Elő fogják adni stílusos szenirozással a legszebb zsidó népdalokat.

Ida regénye. A jövő hét nagy színházi szenzációja a Gárdonyi Géza regényéből dramatizált Ida regényének bemutatása lesz. Az Ida regényéből Emőd Tamás és Török Rezső csináltak szindarabot.

Halálhid. A jövő hét egyik nagy filmszenzációja a Magyar Színházban: Halálhid René Adorával.

Szombaton 5 órakor: Bölcsődal mozihelyárrakkal. Igen olcsó, ugynevezett mozihelyárrakkal kerül színre szombaton délután 5 órakor Fodor László nagyszerű újdonsága a Bölcsődal. Helyárak: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Főszereplők: Poór Lili, Petrőczy Alice, Székelyhidy Adrienne, Mészáros Béla, Tóth Elek, Hoykó Ferencz, Mihályffy László, Olasz Lajos.

Jó gyermekek figyelmébe. Vasárnap délelőtt 11 órakor nagyszabású mozimatiné lesz a Magyar Színházban. Helyárak: 15 és 10 lej. Műsor: 1. Bobby a rejtelmek házában. 2. Bubi boxol. 3. Nagymama leánykora. 4. Félkalap.

HETI MŰSOR

Pénteken fél kilenc órakor: Én és a hugom. (Másodsor. Napi bérlet 28 szám. A. Sorozatszám: 274.)

Szombaton délután 5 órakor: Bölcsődal. Poór Lili föllépésével, mozi-helyárrakkal: 50, 40, 30, 20 és 10 lejes jegyárrakkal. Sorozatszám: 275.)

Szombaton fél kilenc órakor: Én és a hugom. (Harmadsor. Napi bérlet 28 szám. B. Sorozatszám: 276.)

Szombaton este 11 órakor: Két világ között. (Lidia Potoczka művész-Mérsékelt emelt helyárrakkal. Sorozatszám: 277.)

Vasárnap délután 3 órakor: Romeo és Iulia. (Mozi helyárrakkal: 50, 40, 30, 20 és 10 lejes helyárrakkal. Sorozatszám: 278.)

Vasárnap délután fél hét órakor: Finom kis lakás. (Párisi bohózat-újdonság csak felnőtek számára. Mérsékelt helyárak. Sorozatszám: 279.)

Vasárnap este 9 órakor: Lidia Potoczka művész-színházának bucsu-vendégjátéka. (Mérsékelt emelt helyárak. Sorozatszám: 280.)

A MAGYAR SZINHÁZ MOZIMŰSORA

Csütörtökön 4-kor és 6-kor: A kaméliás hölgy.

Pénteken 4-kor és 6-kor: A kaméliás hölgy.

Fogadjunk...

— Fogadjunk Pancser el sem hiszi, ha mondóm, előre látható volt, hogy Kolozsvárra megint elér a fagyhullám...

— Miből tudta ezt így megállapítani?

— Egyszerű a dolog. A közigazgatási tisztviselők fizetés rendezéséről vonatkozólag szombaton Kolozsvárt a tisztviselők kérelmével szemben a kormány olyan hidegen viselkedett, hogy ez még a levegőt is lehűtötte Kolozsváron.

Kissé erőszakolt az okoskodása. — Érdekes, hogy a kormány is azt mondotta a tisztviselők érveire mikor megindokolták, hogy miért akarnak fizetésjavítást.

— Hallotta, hogy minő nagyszerű számtani felfedezést tett a Móricka?

— Mesélje már el Pancser ur. — Az iskolában magyarázza a tanító:

„Mondtam már, hogy csak egyműveket lehet kivonni egymásból, például két almát öt almából. De De nem lehet kivonni két almát három ceruzából. Érted Móricka?”

„Nem értem tanító ur — mondja Móricka — mert miért lehet mégis hét bört lehozni és a beleket kivonni egy adózóból?”

— Mórickának számtanilag igaza van, de az adóhivatalnál tévedett.

— Hogyan?

— Mert ott másféle számtan van érvényben.

— Például mennyi az adókivetésnél 2X2.

— Az adóalanytól függ. Van olyan, kinél csak 3, de vannak olyanok is, kinél 14 és kétszeri fellebbezés után lesz 7.

— Szóval egy adózóról le lehet hozni hét bört és kivonni belőle az összes beleket?

— Fájdalom hogy ennél maradjunk.

AZ UJ KOLOZSVÁRI MAXIMÁLIS ÁRAK

(Kolozsvár) Az új maximális árak, amelyek március 15-ig érvényesek, a következők:

Liszt és kenyérrétek: Barna kenyérlist 9 lei, félfehér 11.50, főzöliszt 11.75, fehérlist 12.50, szitált tengeri liszt 11, szitálatlan 9.50, rozsliszt elsőrendű 10, másodrendű 8 lei. **Kenyérrétek:** Barnakenyér I. rendű 9, II. rendű 11, félfehér 11.50, fehérkenyér 12, fehér vekni 12.50, barna rozskenyér 6, félbarna 9 lei.

Husárak: Marhahus (elsőrés) kilója 29 lei, marhahus (hátsórés) 31 lei, bivalyhus 17, szopóborju (elsőrés) 40, szopóborju (hátsórés) 46, disznóhus 52, zsirnakvaló 72, szalonna 72, olvasztott zsír 87, zsigerék 18 lei.

Tejárak: Tehéntej (lefölözötten) 10, bivalytej (lefölözötten) 12.

Ember- és patkánycsontok porával mérgezte meg szeretőjét egy cselédlány

(Ujvidék) Rapodi Livia ujvidéki cselédlány különös módon mérgezte meg szeretőjét akarátán kívül. A leánynak egy Pajovics Milán nevű pincér volt a szeretője, aki az utóbbi időben hűtlen lett és elhagyta Rapodi Liviát. A szerelmes cseléd egy cigányasszony tanácsára a pincér ételébe porrá tört ember- és patkánycsontokat kevert, azzal a céllal, hogy ez majd visszahozza a hűtlen szeretőt.

A csodálatos varázsszernak azonban nem volt meg a várt hatása, mert a pincér súlyosan megbetegedett. Rögtön kórházba szállították, ahol megállapították hogy patkánymérgezésben szenved és állapota életveszélyes.

A szerelmes cselédlány bevallotta, hogy ő mérgezte meg Pajovics Milánt azokkal az emberi és patkánycsontokkal, amelyet egy éjjel 12 órakor a régi péterváradai temetőből szerzett. Rapodi Liviát letartóztatták és beszállították az ügyészség fogházába.

Gaetannak női utódja akadt a Székelyföldön

Véres dráma egy háztartásbeli alkalmazott s a hűtlen fakereskedő között, akit szerelmese kalapáccsal akart eltenni lábálól

(Kolozsvár) Különös és nem mindennapi érdekességű ügyről érkezik jelentés. Az ügynek bizonyos kapcsolatai vannak Bukarest erkölcsi rémregényeinek főhősével, George Gaetannal, tekintve, hogy a végrehajtó eszköz itt is kalapács.

A rövid erkölcs rajzi leírás után tehát lebentjen fel a fátyol és peregen a tragikomédia:

Csendélet a Székelyföldön

Néhány nappal ezelőtt történt, hogy B. Zoltán székelyföldi fakereskedő, aki igen jómódu ember, de nőtlen és nagy donzsuan hírében áll, a kora hajnali órákban tért haza garzonlakására. Mindössze egy cigarettát szívott el, majd unottan lapozgatott egy könyvben és aztán pihenni tért.

alighogy eloltotta a lámpát, félálomban egyszerűen csak gyanus zörejt hallott az ágy alatt, majd egy sötét emberi alak mászott ki az ágy alól, akiben a kereskedő legnagyobb rémületére nőt ismert fel.

Mielőtt még B. Z. mozdulni tudott volna,

a nő felemelte a kezében tartott kalapácsot és azzal hatalmas ütést mért a fakereskedő fejére.

B. Z. kiugrott az ágyból és birokra kelt támadójával, akiben a hold gyér fényénél most már

felismerte azt az Erzsébet nevű 21 éves háztartásbeli alkalmazottat, akivel hosszabb időn keresztül intim viszonyt folytatott.

A lány átkokkal, szitkokkal halmozta el a férfit és közben oly veszedelmesen hadonászott egyik kezében a kalapáccsal, a másikban pedig egy élesre fent borotvával, hogy

B. Z. tulereje dacára kénytelen volt kimenekülni a legénylakásból és segítségért kiabálni.

Csakhamar az egész szomszédság összecsendült és berohant a szobába, ahol vérbefagyva, eszméletlen állapotban találták a merénylőnőt.

A leány látva, hogy szándéka nem sikerült, önmaga ellen fordította a fegyvert: a borotvával elvágta az ereit.

A súlyos nsebesült leányt azután azonnal beszállították a kórházba, hol sebeit bekötözték és az orvosoknak sikerült őt eszméletre téríteni. Ugyanakkor már a rendőri bizottság is megjelent és kihallgatta a merénylőnőt, aki a következőket vallotta:

Véres finálé

B. Z. a kedvesévé tett engem és fűt-fát ígért, hogy az övé legyek. Megszédültem és hosszabb időn keresztül viszonyt folytattam vele.

Később következményei jelentkeztek a viszonynak, mire B. Z. egyszerűen eltaszított, nem akart rólam többé tudni.

Elhatároztam tehát, hogy bosszút állok.

A hatóság gyilkosság kísérlete címen indította meg az eljárást a lány ellen, aki azóta már túl van az életveszélyen. B. Z. sérülése egészen könnyű, jelentéktelen természetű. Bizonyos, hogy ha a férfi történetesen már aludt volna, akkor a halált semmi esetre sem kerülte volna el.

SZABADLÁBRA HELYEZTÉK DÁN ISTVÁNT

(Kolozsvár) Dán Istvánt, a famunkások szakszervezeti titkárát, akit a kolozsvári hadbíróóság a monstre kommunista perből kifolyólag négy havi börtönrre ítél, tegnap szabadlábra helyezték. Dán István büntetése ugyan már jóideje lejárt, de mégsem helyezték szabadlábra, mert a hadbíróóság ítéletét megfellebbezte.

A hadbíróóságra vonatkozó törvények értelmében, mindaddig nem engedik szabadlábra a fellebbezőket, míg az esetben sem, hogyha hónapokkal azelőtt lejárt már a kirott büntetés, míg a fellebbezést újra letárgyalják.

A hadbíróóság az igazságügyminiszternél és a hadügyminiszternél tett intervenciók nyomán a hadbíróóság tegnap szabadlábra helyezte Dán Istvánt, aki fellebbezését időközben visszavonta.

ELMARAD A KOLOZSVÁRI KÖZIGAZGATÁSI ANKÉT ÉS A TISZTVISELŐK FIZETÉSRENDEZÉSE IS

(Kolozsvár) Ismeretes, hogy a közigazgatási tisztviselők akciót indítottak, mert a legutóbbi előléptetések terminusakor egyetlen tisztviselőt sem léptettek elő és nem történtek meg a szabályszerű fizetésjavítások.

A tisztviselők egységes akciója eredményeképpen közigazgatási ankétot hívtak össze Kolozsvárra, hogy a kérdéssel foglalkozzanak. Az ankétot folyó hó 24-én, vasárnap tartották volna meg a kolozsvári prefekturán és azon részt vett volna Vicu Nutescu erdélyi miniszter is. Az előkészületek az ankétra már meg is történtek, amikor az ügyben váratlan fordulat állott be. Voicu Nutescu táviratilag értesítette a prefektusokat, hogy nem jöhet el és éppen ezért javasolja az ankét elhalasztását.

Az ankét ily módon való elhalasztása minden valószínűség szerint a kormány kívánságára történt, amely elejét akarja venni annak, hogy a prefektusok olyasmiről exponálják magukat, amit a kormány amugysem teljesítené.

Az ankét elhalasztása nagy lehangoltságot keltett a megyei tisztviselők körében.

MEGHALT A RENDŐRKUTYA-EMBER

(San Francisco) A napokban halt meg Frank Miller, aki már évek óta jóta mint jómódu magánzó visszavonultan élt elegáns házában.

Kevesen emlékeznek már rá, hogy Frank Miller néhány évvel ezelőtt

a világsodák sorában szerepelt.

Tulajdonképpen Millernek hívták szüleiével Bajorországból vándorolt Amerikába és matrónnak állt egy hajóra. Már kisgyermek korában

feltűnően éles volt a szaglő-érzéke, amely a kutyaéval versenyzet.

Amikor egyszer a hajón, ahol szölgált, lopás történt, a fiatal matrón szaglálásával kiderítette a tolvajmüközben egész rendőrkutya módra dolgozott.

Az eset nagy port vert fel és egy híres newyorki detektíviroda felnyes feltételekkel alkalmazta a rendőrkutya-embert. Éveken át a legnagyobb sikerral dolgozott és jelentős vagyona tett szert.

Hirdessen a Mai Világ-ban

Felelős szerkesztő: SERESS JÓZSEF

Gyermek-felvételekben specialista

potográfiái

a legszebbek

Fotoszalonját keresse fel

Gárdi

a Főter 8 szám alatt